U z a s a d n i e n i e

do zarządzenia Nr 24
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu
z dnia 29 listopada 2013 r.
w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000
Zagórzyckie Łąki PLH020053

Zgodnie z art. 28 ust. 5 *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2013 r., poz. 627 ze zm.) regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego, w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. Plan zadań ochronnych sporządzany jest na 10 lat, pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenia dla Wspólnoty (art. 28 ust. 1 *ustawy o ochronie przyrody*).

Obszar Natura 2000 Zagórzyckie Łąki PLH020053 zatwierdzono decyzją Komisji Europejskiej jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty 12 grudnia 2008 r., którą opublikowano w Dzienniku Urzędowym Komisji Europejskiej 13 lutego 2009 r. (wejście w życie dnia 6 marca 2009 r.), a wyznaczono w celu ochrony przedmiotów ochrony wymienionych w Załączniku I i II Dyrektywy siedliskowej tj.:

- 6120 Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe *(Koelerion glaucae),*
- 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion),*
- 6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*),
- 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*),
- 6177 Modraszek telejus *Maculinea teleius (=Phenagris teleius),*
- 6179 Modraszek nausitous *Maculinea nausithous (=Phengaris nausithous),*
- 6169 Przeplatka maturna *Hypodryas maturna (=Euphydryas maturna),*
- 1060 Czerwończyk nieparek *Lycaena dispar,*
- 1065 Przeplatka aurinia *Euphydryas (Eurodryas, Hypodryas) aurinia,*
- 1074 Barczatka kataks *Eriogaster Catax*.

Projekt planu zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Zagórzyckie Łąki PLH020053 (zwanego dalej Obszarem) został sporządzony z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 28 ust. 10 *ustawy o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2013 r., poz. 627 ze zm.) oraz zgodnie z zapisami *rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000* (Dz. U. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.).

Prace nad projektem planu zadań ochronnych dla Obszaru rozpoczęły się w lipcu 2011 roku w ramach realizacji projektu POIS.05.03.00-00-186/09 „Opracowywanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 na obszarze Polski", współfinansowanego ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w ramach działania 5.3 priorytetu V.

Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych dla Obszaru jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony, który to obowiązek wynika z art. 6 (1) Dyrektywy siedliskowej (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory – Dz.U.UE.L92.206.7, Dz.U.UE-sp.15-2-102 z późn. zm.).

Przedmiotowy projekt planu zadań ochronnych zawiera wszystkie niezbędne elementy wynikające z zapisów ww. *ustawy o ochronie przyrody* i ww. *rozporządzenia w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000*.

Obszar obejmuje łąki kośne oraz zadrzewienia śródłąkowe i polne rozwijające się na skarpie pradoliny Odry. Są to głównie zbiorowiska łąk trzęślicowych, świeżych i pastwisk z rzędu *Arrhenatheretalia*, mniejszą rolę mają fitocenozy z innych typów roślinności (ziołorośla, turzycowiska). Stan wykształcenia tych łąk ma wyjątkowe znaczenie ze względu na obecność licznej grupy ginących i zagrożonych gatunków roślin oraz dużą mozaikowość siedlisk. Łąki są siedliskiem modraszka telejusa i nausitousa, a także przeplatki aurinii – gatunku

zagrożonego i rzadkiego w Polsce, mającego nieliczne stanowiska w kraju. Na eksponowanych południowych stokach porośniętych tarniną, występuje ciepłolubny motyl barczatka kataks. Wyjątkowe walory krajobrazowe i przyrodnicze mają łąki świeże, użytkowane ekstensywnie, z którymi związany jest ślimak poczwarówka zwężona – odnaleziony w obszarze podczas prac nad planem zadań ochronnych i występujący na tym terenie na co najmniej kilku stanowiskach. Gatunek ten ma wiele stanowisk w północnej i północno-zachodniej Polsce, natomiast w Dolinie Odry na Dolnym Śląsku jest rzadko spotykany. Stanowiska te są ważne dla zasobów gatunku na Dolnym Śląsku, w związku z tym gatunek został zaproponowany do włączenia na listę przedmiotów ochrony Obszaru. Poza tym prowadzone w ramach prac nad PZO badania terenowe w obszarze pozwoliły uzyskać dane na temat siedlisk przyrodniczych, które do tej pory nie stanowiły przedmiotów ochrony.

Powyższe pozwoliło na zaktualizowanie Standardowego Formularza Danych Obszaru. Zmieniono również parametry siedlisk przyrodniczych (wielkość zajmowanej powierzchni, reprezentatywność, stan zachowania i ocena ogólna) i gatunków (stan siedlisk, ocena znaczenia obszaru). Zaktualizowano również opis obszaru, wartość przyrodniczą i znaczenie oraz zagrożenia (data aktualizacji przez GDOŚ - 6 sierpnia 2013 r.). Obecnie przedmiotami ochrony obszaru są:

- 6120 Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe *(Koelerion glaucae),*

- 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion),*

- 6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*),

- 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*),

- 91E0* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae,* olsy źródliskowe),

- 9170 Grąd środkowoeuropejski i kontynentalny (*Galio-carpinetum, Tilio-Carpinetum*),

- 9190 Kwaśne dąbrowy (*Quercion robori-petraeae*),

- 6177 Modraszek telejus *Maculinea teleius (=Phenagris teleius),*

- 6179 Modraszek nausitous *Maculinea nausithous (=Phengaris nausithous),*

- 6169 Przeplatka maturna *Hypodryas maturna (=Euphydryas maturna),*

- 1060 Czerwończyk nieparek *Lycaena dispar,*

- 1065 Przeplatka aurinia *Euphydryas (Eurodryas, Hypodryas) aurinia,*

- 1074 Barczatka kataks *Eriogaster catax,*

- 1014 Poczwarówka zwężona *Vertigo angustior.*

Podczas prac nad projektem przeanalizowano przebieg granic Obszaru i wskazano na konieczność zmiany granic zgodnie z aktualną wiedzą o stanie siedlisk przyrodniczych. Korekta ma na celu przesunięcie granicy tak, by nie przecinała działek ewidencyjnych ani płatów siedlisk i obejmuje m.in. zmianę północnej granicy obszaru, tj. przyłączenie w całości: - działek ewidencyjnych nr 178, 203, 204, 205/4, 205/6, 324, 323/2, 323/1, 322 obręb Rataje,

- działek ewidencyjnych nr 32/3, 31/3, 31/2, 31/1, 28/318, 29/1, 30, 46/318 obręb Zagórzyce, na których znajduje się płat łęgu olszowego, reprezentujący siedlisko przyrodnicze 91E0*,

- działek ewidencyjnych nr 50/1, 275 obręb Zagórzyce.

Poza tym proponuje się włączenie w granice obszaru działek, na których odnaleziono rzeczywiste i potencjalne stanowiska zwierząt tj.:

- działki ewidencyjne nr 429 i 710 obręb Prawików, porośnięte przez liczne krzewy tarniny – siedliska barczatki kataks,

- działka ewidencyjna nr 496 obręb Prawików, z liczną populacją poczwarówki zwężonej,

- działka ewidencyjna nr 173 obręb Rataje z populacją modraszka nausitousa i telejusa oraz z krwiściągiem.

Zasadnym natomiast byłoby wyłączenie kilku działek nie przedstawiających walorów przyrodniczych, obejmujących tereny rolnicze z nieużytkami oraz zabudowania (działki nr: 261, 258/4, 356/1 obręb Zagórzyce,

176/6, 176/3,194 obręb Rataje, 205, 204/2, 204/1, 164/3, 164/1, 162, 165/3, 731, 161/7, 161/8, 163 obręb Prawików).

W związku z powyższym nieznacznej zmianie ulegnie powierzchnia obszaru z 359,8 ha na 354,9 ha.

Większość płatów siedlisk przyrodniczych znajduje się na działkach, których właścicielami są rolnicy indywidualni, część gruntów leży zarządzie Nadleśnictwa Wołów w leśnictwie Mojęcice i Prawików.

Główną formą użytkowania terenów w obrębie obszaru była ekstensywna gospodarka kośna i pastwiskowa. Zaniechanie tej formy użytkowania łąk powoduje zanikanie najcenniejszych siedlisk przyrodniczych związanych z użytkami zielonymi. Tym samym stanowi to główne zagrożenie dla siedlisk 6510, 6120, 6410 i skutkuje pogorszeniem struktury oraz zubożeniem składu gatunkowego siedlisk oraz powoduje sukcesję w kierunku innych zbiorowisk, głównie ziołoroślowych i leśnych. Z gatunków obcych na kilku płatach siedlisk 6510 i 6410 obserwuje się inwazję nawłoci olbrzymiej *Solidago gigantea.* Ponadto łąki trzęślicowe w północno-wschodniej części obszaru zostały zalesione m.in. dębem, modrzewiem. Zarastanie łąk ekspansywnymi bylinami i krzewami w wyniku zarzucenia użytkowania grozi zanikiem siedlisk gatunków 1014, 1060, 1065, 6177, 6179. Także niedostosowanie terminów koszenia łąk lub intensyfikacja koszenia może spowodować eliminacje rośliny żywicielskiej (czarcikęs, krwiściąg lekarski) motyli będących przedmiotami ochrony obszaru. Natomiast dla gatunku motyla barczatka kataks *Eriogaster catax* istotnym zagrożeniem jest usuwanie zakrzaczeń okrajkowych oraz czyżni ze śliwą tarniną, stanowiących jego siedlisko. Dla gatunku motyla przeplatka maturna główne zagrożenie związane jest z występowaniem i możliwością nasilenia choroby silnie limitującej jesion (chorobowe zamieranie jesionu). Ze względu na niski udział jesionu w ogólnej strukturze drzewostanów nasilenie choroby może silnie negatywnie oddziaływać na populacje przeplatki poprzez redukcję głównego gatunku żywicielskiego gąsienic tego gatunku (obecnie zagrożenie niemożliwe do wyeliminowania z powodu braku skutecznej metody walki z grzybem powodującym chorobę jesionów).

Zagrożeniem dla siedliska 9190 Kwaśne dąbrowy (*Quercion robori-petraeae)* jest wprowadzanie gatunków obcych siedliskowo, np. świerka - co powoduje zubażanie różnorodności biologicznej siedliska.

Działania ochronne mają na celu zachowanie przedmiotów ochrony w stanie właściwym bądź co najmniej niezadowalającym lub poprawę ich stanu poprzez ochronę czynną. Dotyczą one m.in.:

- przywrócenia ekstensywnego użytkowania łąkarskiego lub łąkarsko-pastwiskowego na siedliskach 6510, 6410, 6210, a co za tym idzie poprawę stanu siedlisk gatunków motyli 1060, 1065, 6177, 6179 oraz gatunku ślimaka - poczwarówki zwężonej 1014,

- poprawa struktury i funkcji siedliska 9190 Kwaśne dąbrowy poprzez poprawę struktury gatunkowej drzewostanu – eliminację sosny oraz usunięcie nasadzeń świerka wprowadzonego w prześwitach,

- ochrona zachowawcza siedliska przeplatki maturny oraz ochrona zachowawcza i uzupełnienie stanu wiedzy na temat populacji oraz siedlisk gatunków 1014 poczwarówka zwężona, 1060 czerwończyk nieparek i 1074 barczatka katax.

W stosunku do gruntów gospodarstw rolnych (trwałe użytki zielone) położonych w obszarze Natura 2000 wyróżniono działania obligatoryjne i fakultatywne. Realizacja działań obligatoryjnych jest wymogiem podstawowym określonym w zasadach wzajemnej zgodności (cross compliance). Rolnicy otrzymujący wsparcie wynikające z realizacji Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej muszą realizować te działania. Zostały one określone na takim poziomie, aby pozwalały na realizację działań fakultatywnych, które są dobrowolnym odpłatnym zobowiązaniem rolnika. W działaniach fakultatywnych określono bardziej precyzyjnie zabiegi, które mają na celu doprowadzenie do właściwego stanu przedmiotów ochrony obszaru. Są to m.in.: usunięcie nalotu drzew i krzewów oraz koszenie, wypas (lub użytkowanie kośno-pastwiskowe) w płatach siedlisk 6510, 6410, 6210 – w terminach i techniką określoną w zarządzeniu. Zaplanowano również przywracanie właściwego stanu siedliska - usuniecie roślin gatunków inwazyjnych obcych siedliskowo lub geograficznie.

Zaplanowany monitoring dotyczy kontroli płatów siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków w zakresie wykonania zaplanowanych działania ochronnych. Ponadto dla wszystkich przedmiotów ochrony zaplanowano monitoring oceny ich stanu zachowania według parametrów opracowanych w ramach PMŚ, w terminach określonych w zarządzeniu.

Dla siedliska 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion)* zaplanowano, w ramach uzupełniania stanu wiedzy, przeprowadzenie inwentaryzacji, mającej na celu ocenę możliwości regeneracyjnych łąki, na której nasadzono świerka, oraz równolegle szczegółowe określenie rozmieszczenia i zagęszczenia populacji motyli: modraszka telejusa i nausitousa oraz przeplatki aurinii.

Z uwagi na fakt, iż termin prac nad planem zadań ochronnych uniemożliwił prawidłową ocenę stanu populacji oraz siedliska gatunków 1074 i 1060, natomiast, dla gatunku 6169 brak jest danych o liczebności populacji - zaplanowano uzupełnienie stanu wiedzy na temat populacji i siedlisk gatunków. Podobnie uzupełnienia stanu wiedzy w zakresie stanu siedliska oraz poszukiwania ewentualnych nowych stanowisk wymaga gatunek ślimaka - 1014 poczwarówki zwężonej.

Plan zadań ochronnych zawiera wskazania do zmiany w istniejącym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego zespołu wsi Lubiąż, Gliniany, Prawików, Rataje, Zagórzyce – Gmina Wołów – strefa IX (Uchwała Nr 152/04 Rady Miejskiej w Wołowie z dnia 30 czerwca 2004 r.). Analiza wyżej wymienionego dokumentu planistycznego wykazała, iż kilkanaście działek w obrębie Zagórzyce oznaczonych jest symbolem RP/RL i mają wiodącą funkcję – grunty rolne wskazane do zalesienia. Za zgodne z funkcją wiodącą uznaje się prowadzenie gospodarki leśnej. W związku z tym należałoby utrzymać ekstensywne użytkowanie kośne lub pastwiskowe, ponieważ w przypadku zmiany sposobu użytkowania (zalesienie), wystąpi ryzyko uszczuplenia populacji gatunków oraz powierzchni siedlisk w obszarze. Natomiast działki nr 229 i 230 obręb Zagórzyce oraz działki nr 327, 328, 211, 212, 215 i 216 obręb Rataje w przedmiotowym dokumencie oznaczone są symbolem RR i mają wiodącą funkcję ośrodki obsługi i produkcji rybackiej. Za zgodne z funkcją wiodącą uznaje się lokalizację stawów hodowlanych oraz niezbędnych obiektów i urządzeń pomocniczych. Z uwagi na występowanie na tych działkach przedmiotów ochrony 6510 oraz 1074 zasadnym jest wskazanie, aby utrzymać ekstensywne użytkowanie kośne lub pastwiskowe i odejść od zmiany sposobu użytkowania (w tym przypadku budowy stawów hodowlanych).

Sporządzenie planu ochrony dla Obszaru nie jest konieczne. Plan zadań ochronnych jest wystarczającym narzędziem do zapewnienia ochrony przedmiotom ochrony w obszarze.

Ustanowienie planu zadań ochronnych poprzedzone zostało przeprowadzeniem postępowania z udziałem społeczeństwa.

Pierwsze spotkanie informacyjne, na którym przedstawiono założenia projektu POIS.05.03.00-00-186/09 „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 na obszarze Polski", współfinansowanego ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, listę obszarów, dla których sporządzane będą plany zadań ochronnych oraz zasady współpracy odbyło się 4 marca 2010 r. Na spotkanie zaproszone zostały właściwe samorządy gminne na terenie których znajdują się obszary Natura 2000, dla których będą opracowywane plany zadań ochronnych.

W Biuletynie Informacji Publicznej i w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu (na tablicy ogłoszeń) oraz w Gazecie Wyborczej o zasięgu wojewódzkim (wydanie dolnośląskie z dnia 1 marca 2011 r.) ukazało się obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 28 lutego 2011 r. o zamiarze przystąpienia do opracowania projektów planów zadań ochronnych dla 11 obszarów Natura 2000 w województwie dolnośląskim, w tym dla przedmiotowego Obszaru. Obwieszczenie zostało również przekazane w celu jego upublicznienia do Urzędu Miasta i Gminy w Wołowie, gdzie wywieszone było w dniach 4 marca - 22 marca 2011 r.

Następnie w dniu 30 listopada 2011 r. na stronie internetowej (Biuletyn Informacji Publicznej) i w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu (na tablicy ogłoszeń) oraz w Gazecie Wyborczej (w Dodatku Dolnośląskim ukazało się obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 29 listopada 2011 r., informujące o możliwości zapoznania się z projektami 6 planów zadań ochronnych, w tym z projektem planu dla obszaru Natura 2000 Zagórzyckie Łąki PLH020053. Obwieszczenie zostało również przekazane w celu jego upublicznienia do Urzędu Miasta i Gminy w Wołowie i Starostwa Powiatowego w Wołowie.

W procesie prac nad planem zadań ochronnych dla Obszaru zorganizowano trzy spotkania Zespołu Lokalnej Współpracy, na które zaproszono osoby i podmioty prowadzące działalność gospodarczą w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, przedstawicieli samorządów, organizacji pozarządowych, grupę ekspertów oraz inne zainteresowane strony. Podczas spotkań omówiono zasady pracy nad projektem planu zadań ochronnych, przedstawiono obecny stan wiedzy o Obszarze i jego przedmiotach ochrony. Poza tym omawiano

kwestie korekty granic Obszaru, SDF-u, zapisy dokumentów planistycznych oraz omówiono rzeczywiste i potencjalne zagrożenia, jakie zidentyfikowano w obszarze. Uzgodniono także cele ochrony, ustalono działania ochronne oraz określono zasady monitoringu działań ochronnych i przedmiotów ochrony.

Projekt zarządzenia został pozytywnie zaopiniowany na posiedzeniu Regionalnej Rady Ochrony Przyrody z dnia 29 maja 2012 r.

Obwieszczeniem z dnia 27 września 2013 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu po raz drugi zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu poprzez zapoznanie się z projektem planu zadań ochronnych i możliwością składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4 i 5 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 ze zm.) i w związku z art. 28 ust.4 *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2013 r., poz. 627 ze zm.). Obwieszczenie zostało zamieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu w dniach 3 października – 24 października 2013 r., a także ukazało się drukiem w prasie lokalnej (dodatku dolnośląskim Gazety Wyborczej) w dniu 3 października 2013 r. oraz 7 października – sprostowanie (w dniu 3 października Gazeta Wyborcza opublikowała obwieszczenie z błędną datą – 8 lipca 2013 r.). Projekt zarządzenia udostępniono również na Platformie Informacyjno – Komunikacyjnej (pzo.gdos.gov.pl) w dniach 3 października - 24 października 2013 r. Obwieszczenie było również wywieszone na tablicach ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy w Wołowie w dniach 1 października - 24 października 2013 r. i Starostwa Powiatowego w Wołowie w dniach 1 października - 25 października 2013 r.

Osoby zainteresowane projektem miały 21 dni na składanie uwag i wniosków.

Projekt zarządzenia został przesłany do zaopiniowania do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (GDOŚ). Uwagi zostały przekazane pismem znak: DON-WP.082.1.98.2013.jb z dnia 29 października 2013 r. Wszystkie techniczne uwagi GDOŚ zostały uwzględnione. Doprecyzowano także cele działań ochronnych dla gatunków zwierząt będących przedmiotami ochrony w obszarze.

Uwagi do projektu planu zostały przekazane także pismem znak: ZO-7365-14/13 z dnia 28 października 2013 r. przez Regionalną Dyrekcję Lasów Państwowych.

Nie uwzględniono uwagi dotyczącej nie wykazywania na działce nr 186/1 (oddz. leśne 313 -o, -s, -t, -w, -x) obręb Zagórzyce siedliska 6410 zmiennowilgotne łąki trzęślicowe i pozostawienie ww. działki jedynie jako stanowisko chronionych gatunków motyli: modraszka telejusa i modraszka nausitousa. Wyniki tegorocznych badań prowadzonych przez ekspertów wykazują, że łąka trześlicowa pomimo zabagnienia spowodowanego zasiedleniem przez bobry, wykazuje bogactwo roślin charakterystycznych dla siedliska 6410 i jest w stanie zregenerować się pod warunkiem zaniechania stosowania poprawek i uzupełnień w nasadzeniach leśnych oraz wykaszania. Na skraju łąki odnaleziono stanowisko kluczowego gatunku w obszarze - przeplatki aurinii (zarówno osobniki dorosłe jak i oprzędy z gąsienicami). Zatem zasadnym jest, aby w pierwszych latach obowiązywania planu zadań ochronnych dla obszaru przeprowadzić szczegółową inwentaryzację oraz ocenę możliwości regeneracyjnych łąki trzęślicowej wraz ze szczegółowym określeniem rozmieszczenia i zagęszczenia populacji motyli: modraszka telejusa i nausitousa oraz przeplatki aurinii. Uwzględniono natomiast uwagę, aby wykreślić Nadleśnictwo Wołów jako odpowiedzialne za wykonanie ww. działania oraz rozróżniono zapisy dotyczące trwałych użytków zielonych oraz tych odnoszących się do gruntów leśnych. Wykreślono także Nadleśnictwo Wołów jako podmiot odpowiedzialny za wykonanie działania dla siedliska 91E0, które położone jest na gruntach prywatnych (uwaga ta odnosiła się do zapisów w dokumentacji planu). Uwzględniono także uwagi odnoszące się do tego, aby nie wpisywać w zarządzeniu technicznych sposobów osiągania właściwej struktury wiekowo-przestrzennej drzewostanów, a jedynie stosowanie zapisu „zastosowanie rębni złożonych". Uzupełniono proponowane przez RDLP zakresy prac odnoszące się do siedliska 9190, tj. „utrzymanie gospodarki leśnej rębniami złożonymi" oraz „pozostawienie podrastającego drzewostanu brzozowo-dębowego".

Nie uwzględniono uwagi dotyczącej wykreślenia działania ochronnego dla siedliska 9190 „usunięcie nasadzeń świerka wprowadzonego w prześwitach" z uwagi na fakt, iż w trakcie badań terenowych istotnie stwierdzono obecność niewielkich fragmentów nasadzeń świerkowych, prawdopodobnie w prześwitach po wiatrołomach. Obecność tego gatunku obcego wpływa na ocenę ogólna stanu siedliska. Doprecyzowano natomiast zapis, aby nasadzenia usunąć w ramach planowanej gospodarki leśnej.

Nie uwzględniono uwagi dotyczącej stosowania określenia „ochrona bierna”. Niniejsze określenie w przedmiotowej dokumentacji planów zadań ochronnych odnosi się do siedliska 91E0, 9170 oraz części płatów siedliska 9190 i rozumiane jest jako utrzymanie siedliska w stanie niepogorszonym i umożliwienie jego naturalnego rozwoju bez ingerencji, poza przypadkami wynikającymi z bezpieczeństwa. Jest to cel długoterminowy i wykracza poza okres obowiązywania planu.

Projekt zarządzenia został na podstawie art. 59 ust. 2 *ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 ze zm.),* uzgodniony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 27 listopada 2013 r.